

Υ Δ Ρ Ι Α ΟΙ ΛΑΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ἀπὸ αὐτὸ τὸ τεύχος τῆς ἡ ΤΑΡΙΑ προχω-
ράει στὴ συστηματικὴ παρουσίαση μιᾶς σει-
ρᾶς ποιητικῶν κειμένων πού δείγματα τους
ἔχει ὡς τώρα δώσει (ἀπὸ τοὺς Νέγρους ὡς
τὸ Γιλγამές) σ' ὅλα τῆς τὰ τεύχη. Σχολιά-
ζοντας, γενικά, σύντομα θὰ προσπαθήσει νὰ
ἐπεκτείνει αὐτὴ τὴ σύντομη ἀνθολόγησι ὅσο
τὰ πράγματα κι οἱ δυνάμεις τῆς ἐπιτρέπουν.
Ἡ ἀρχὴ γίνεται ἀπὸ τοὺς ΙΝΔΙΑΝΟΤΣ.
Προτιμήθηκε ἡ ἀλφαριθμητικὴ κατάταξι (πὺ δ-

πρωσθήποτε δὲν εἶναι ἀξιολογικὴ) γιὰ λόγους
καθαρὰ πρακτικούς. Τὰ κείμενα, στὸ μεγαλύ-
τερο μέρος τους, εἶναι ἀπὸ χρόνια μεταφρα-
σμένα. Δίνονται τώρα, γιὰτὶ κρίνεται πὺς πιά
ἦθε τὸ πλήρωμα τῶν ἡμερῶν γι' αὐτό.

—Τὸ συνοδευτικὸ βιβλίο τῆς προηγούμενης
13ης ΤΑΡΙΑΣ (μὲ μεταφράσεις ἐπίσης πα-
λιές) δόθηκε σάν στοιχεῖο διαγραφῆς τοῦ χώ-
ρου τῆς σειρᾶς αὐτῶν τῶν κειμένων.

I ΙΝΔΙΑΝΟΙ

'Αζτέκοι

Ἀπ' ὅσα ἐλάχιστα ἔχουν φτάσει ὡς ἡμᾶς
γι' αὐτούς, οἱ Ἀζτέκοι μᾶς γεννοῦν τὸν ἀπο-
τροπιασμὸ τοῦ «πολιτισμένου» ἀνθρώπου γιὰ
ἓνα παρᾶξενο λαὸ πὺν λάτρευε τὸ αἷμα. Ὁ-
μως ἂν δοῦμε τοὺς Ἀζτέκους πὺν καλά, ἂν
πὺν πολλὰ καὶ οὐσιαστικὰ μελετήσουμε γιὰ τὸν
πολιτισμὸ τους, ἀποκαλύπτονται λαὸς εὐγενικός
καὶ γενναῖος πὺν συνδύασε τὴ λιτότητα τῆς
πολεμικότητος μὲ τὴ λεπτεπίλεπτη καλλιέρ-
γεια. Μὲ τίς μακρινὲς καταβολὲς τῶν ἐπαδρά-
σεων πὺν δέχτηκαν στὸ 15.000 π.Χ. καὶ τίς
ἐγγύτερες στὸ μεγαλεῖο τῆς Τεοτιχοκανᾶν
(600 π.Χ. — 900 μ.Χ.) καὶ στοὺς δραστήριους
Τολτέκους φτάνουν στὸ ἔργο τῆς Τενοχτιτλᾶν
(πὺν ἄφησε ἀναυδούς τοὺς κωνισταδόρες τοῦ
Κορτές) κυνηγημένοι ἀπὸ ἓνα φαταλιστικὸ
πολιτισμὸ ριζωμένο στὴν ἀέναη αἰσθήση τῆς
ἐπικείμενης καταστροφῆς τῶν ὅλων. Μὲ πολὺ
αἷμα συντηροῦν αὐτὸν τὸν κόσμον, τὸν ἥλιο
πὺν κινδυνεύει, τὴ χρονιά πὺν πρέπει ν' ἀνα-
νεοθεῖ — καὶ μαζί μοχθοῦν νὰ συντηρήσουν
μιὰ τεράστια αὐτοκρατορία στηριγμένη σ' ἓνα
ιδιότυπο σύστημα συνεργασίας ὑποδουλωμένων
λαῶν. Ὁ λαὸς τῶν Ἀζτέκων, ἔτσι ὅπως τε-

λικά μεγαλύνθηκε πάνω στὰ ἔλη τῆς Τενοχι-
τλᾶν (αὐτοῦ τοῦ ὁμορφου, καθαρότατου τόπου,
πὺν ὁ Κορτές ἐπνίξε στὸ αἷμα) εἶναι κλασικὸ
ὑπόδειγμα κοινωνίας σαφῶς ἀναπτυσσόμενης
πάνω σὲ μιὰ γνήσια βάση ζωῆς ἐδραιωμένης
σὲ μερικὲς ἀπὸ τίς πὺν οὐσιαστικὲς συλλήψεις
τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Γι' αὐτὸ πολλὰ ὠφε-
λεῖται ὁ μελετητὴς ἀπὸ τὴν ἐγγύτερη θεώρη-
σὴ τῆς.

Οἱ λίγες σελίδες τῆς ΤΑΡΙΑΣ δὲν τῆς ἐπι-
τρέπουν τὴν πολυτέλεια νὰ ἐπεκταθεῖ καὶ νὰ
βαθύνει. Περιορίζεται λοιπὸν ν' ἀρχίσει μ' αὐ-
τὸ τῆς τὸ τεύχος τὴν παρουσίαση ἀντιπροσω-
πευτικῶν κομματιῶν ἀπὸ τὴν ποίησι τῶν Ἀζ-
τέκων, πὺν δίνουν ὁπωσδήποτε τὴ δυνατότητα
τῆς οὐσαστικῆς μελέτης αὐτοῦ τοῦ λαοῦ τῶν
Ἰνδιάνων, πὺν ἔσθῃσε βίαια, προτοῦ φτάσει
στὴν κορύφωσι τῆς ἀνάπτυξῆς του, ἡ τουλά-
χιστον πρὶν γνωρίσει τὴ δυνατότητα μιᾶς πα-
ρακμῆς πὺν θ' ἀνέλυε ἴσως σαφέστερα τοὺς
ἐθνικούς του χαρακτήρες.

—Θυμίζουμε πὺς ἡ ΤΑΡΙΑ 8—9 παρουσί-
ασε τὸν Τετλαπάν Κουετζαντζίν.

1

Στὸν οὐρανὸ ἓνα φεγγάρι,
στὸ πρόσωπό σου ἓνα στόμα·
στὸν οὐρανὸ πολλὰ ἀστέρια
στὸ πρόσωπό σου μοναχὰ δυὸ μάτια.

2

Δὲν ξέρω ἂν ἔλειπες.
Κοιμάμαι μαζί σου,
στὰ ὄνειρά μου εἶσαι μαζί μου.
Ἀν τὰ σκουλαρῖκια παραχτοῦν σ' ἀφτιά μου,
ξέρω πὺς κινεῖσαι ἐσὺ μὲς στὴν καρδιά μου.

3

Ὦ, τί νὰ κάνω; Ὁ ἀντρας μου λέει πὺς
μοιάζω

μ' ἓνα κόκκινο τριαντάφυλλο·
ὅταν μὲς στὰ χέρια του μαρᾶθῶ,
τότε θὰ μ' ἀφήσει.

4

Ὅπως τὸ πούπουλο τοῦ κέτσας, ὅπως τὸ
εὐωδιαστὸ λουλούδι

λαμπυρίζει ἡ φίλια,
ὅπως τὸ πούπουλο τοῦ ἐρωδιοῦ, στολίδι ὑ-
φαίνεται.

Τὸ τραγοῦδι μας εἶναι πουλὶ πὺν καμπανίζει
πὺς ὁμορφὸ τὸ κάνεις ν' ἀκούγεται!
Ἐδῶ, ἀνάμεσα στὰ λουλούδια πὺς μᾶς ζώνουν
κουδουνάκι.

ἀνάμεσα σὲ κλάδους ἀνθισμένους τραγουδᾷς.

5

*Α, λουλούδια που φοράμε,
 ἄ, τραγούδια που λέμε!
 Στὸ δρόμο εἴμαστε γιὰ τὸ Βασίλειο τοῦ Μυ-
 στηρίου!

Κι ἂν εἶναι γιὰ μιὰ μέρα,
 φίλοι μου, μαζί ἄς εἴμαστε.
 Δὲ μπορούμε παρὰ πίσω μας ν' ἀφήσουμε,
 τὰ λουλούδια μας
 δὲ μπορούμε παρὰ ν' ἀφήσουμε τὰ τραγού-
 δια μας.

κι ὅμως δὲν ἀλλάζει ἡ γῆ.
 Φίλοι μου, χαρεῖτε! Φίλοι! Χαρεῖτε!

6

Ὁ θρῆνος ἀπλώνεται,
 στὸ Πλατιλόκο τὰ δάκρυα σταλάζουν.
 Οἱ Μεξικάνοι τρέχουν πάνω στὸ νερό,
 εἶναι σὰν τὶς γυναῖκες· ὅλοι φεύγουν.
 «Ποῦ πάμε; *Ὡ φίλοι μου!»
 Μετά! : «*Ἦταν ἀλήθεια;»
 Ναί, τοῦ Μεξικοῦ ἡ πόλη ἔχει κιόλας ἐγκα-
 ταλειφθεῖ.
 ὁ καπνὸς ἀνεβαίνει, ἡ ὁμίχλη ἀπλώνεται.

7

Δὲ θὰ μαραθοῦν τὰ λουλούδια μου,
 δὲ θὰ πάψουν τὰ τραγούδια μου.
 Ἐγὼ ὁ τραγουδιστὴς τὰ ὑψῶν ψηλά.
 Σκορπίσανε, ἀπλώνονται γύρω.
 Κι ἂν πάνω στὴ γῆ τὰ λουλούδια μου
 θὰ μαραθοῦν καὶ θὰ κιτρινίσουν,
 θὰ φτάσουν ὥς ἐκεῖ πέρα,
 ὥς τὸ πιὸ βαθὺ σπίτι
 τοῦ πουλιοῦ μὲ τὰ χρυσὰ πούπουλα.

8

Σμιλεύω τὸ νεφρίτη, χύνω στὴ χοάνη χρυ-
 σάφι:

νὰ τὸ τραγοῦδι μου!
 Ψηφιδῶν τὰ σμαράγδια:
 νὰ τὸ τραγοῦδι μου!

9

*Εγὼ ὁ ποιητὴς, ὁ τεχνίτης τοῦ τραγουδιοῦ,
 ἐγὼ ὁ τραγουδιστὴς, χτυπῶ τὸ τύμπανό μου·
 ἄς ξυπνήσει τὸ χτύπημα
 τὶς ψυχὲς τῶν συντρόφων μου ποὺ ἔχουν πε-
 θάνει.

10

*Εγὼ ὁ τραγουδιστὴς φτιάχνω ἓνα ποίημα
 ποὺ λάμπει σὰ σμαράγδι,
 ἓνα λαμπρὸ, πολῦτιμο, ἐξάισιο σμαράγδι.
 Ταιριάζομαι στὰ τριλίσματα
 τῆς μουσικῆς φωνῆς τοῦ τσινιτσκάν...
 Σὰν τὸ καμπάνισμα μικρῶν κουδουνιῶν,
 μικρῶν χρυσῶν κουδουνιῶν...
 Τραγουδᾷ τὸ τραγοῦδι μου,
 μυρωμένο τραγοῦδι σὰ λαμπρὸ κόσμημα,
 λαμπρὸ περὺζε κι ἀστραφτερὸ κόσμημα,
 τὸν ἀνθισμένο μου ὕμνο στὴν ἀνοιξη.

11

*Ὡ, νὰ ζούσαμε γιὰ πάντα!
 *Ὡ, νὰ μὴν πεθαίναμε ποτέ!

Ζοῦμε μὲ ψυχὴ ξεμασκλησμένη,
 ὁ κεραυνὸς ἀστράφτει γύρω μας,
 μᾶς κατασκοπεύουνε καὶ μᾶς χτυπᾶνε.
 Ζοῦμε μὲ ψυχὴ ξεμασκλησμένη. Πρέπει νὰ
 ὑποφέρουμε.

*Ὡ, νὰ ζούσαμε γιὰ πάντα!
 *Ὡ, νὰ μὴν πεθαίναμε ποτέ!

12

Θὰ χαθεῖ ἡ καρδιά μου
 σὰν τὰ λουλούδια ποὺ μαραίνονται;
 Κάποια μέρα τίποτε θὰ εἶναι τὰ ὄνειρά μου,
 τίποτα ἢ μνήμη μου, πουθενὰ στὴ γῆ;
 Τουλάχιστον ἄς κόψουμε λουλούδια, τουλά-
 χιστον ἄς τραγουδήσουμε!
 Πῶς θὰ τὰ καταφέρει ἡ καρδιά μου νὰ μείνει;

13

Μάταια γυρίζουμε πάνω στὴ γῆ.
 Μάταια ἀρπάξεις τὸ ἀνθισμένο τεπουνάστλι
 σου,
 πετᾶς χούφτες λουλούδια, ὅμως μάταια,
 μαραίνονται.
 Κι ἐμεῖς, νὰ μας ποὺ τραγουδᾷμε τὸ νέο μας
 τραγοῦδι

κι εἶναι νέα λουλούδια
 καὶ στὰ δικά μας χέρια.
 Μακάρι οἱ φίλοι μας νὰ τέρπονται μὲς στὰ
 λουλούδια,
 μακάρι ἡ θλίψη νὰ σθῆσει ἀπ' τὶς καρδιές
 μας.

Κανεὶς ἀπὸ τὴ θλίψη νὰ μὴ σκεπαστεῖ,
 κανεὶς οἱ σκέψεις νὰ μὴν πλανιῶνται ἐδῶ κι
 ἐκεῖ στὴ γῆ.
 Νὰ τὰ πολῦτιμα λουλούδια μας καὶ τὰ τρα-
 γούδια μας.

Μακάρι οἱ φίλοι μας νὰ τέρπονται μ' αὐτά,
 μακάρι ἡ θλίψη νὰ σθῆσει ἀπ' τὶς καρδιές
 μας.

*Ὡ φίλοι, τούτῃ ἡ γῆ δανεισμένη μόνο μᾶς
 εἶναι.

Θὰ 'ρθεῖ καιρὸς ν' ἀφήσουμε τὰ περίτεχνα
 ποιήματά μας,
 θὰ 'ρθεῖ καιρὸς ν' ἀφήσουμε τὰ ὠραία μας
 λουλούδια.

Γι' αὐτὸ τραγουδώντας γιὰ τὸν ἥλιο θλί-
 δομαι,
 θὰ 'ρθεῖ καιρὸς ν' ἀφήσουμε τὰ περίτεχνα
 ποιήματά μας,

θὰ 'ρθεῖ καιρὸς ν' ἀφήσουμε τὰ περίτεχνα
 λουλούδια.

14

*Ὡ, δὲν ἔρχεστε δυὸ φορές στὴ γῆ,
 ἀφέντες Τσιτσιμέκ!
 Εὐτυχισμένοι νὰ 'μαστε! Παίρνει κανεὶς μαζί
 του τὰ λουλούδια στῶν νεκρῶν τὸν τόπο;
 Μᾶς εἶναι μόνο δανεισμένα.
 Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς φεύγουμε,
 ἀφήνουμε λουλούδια καὶ τραγοῦδι καὶ τὴ γῆ·
 ἢ ἀλήθεια εἶναι πῶς φεύγουμε...
 Κι ἀφοῦ μονάχα ἐδῶ στὴ γῆ
 εἶναι λουλούδια καὶ τραγοῦδι,
 ἄς εἶναι αὐτὸ ὁ πλοῦτος μας,
 ἄς εἶναι αὐτὰ στολίδι μας,

